

## Работа в Обединеното кралство

**Тази статия е предназначена за гражданите на България и Румъния, които желаят да работят в Обединеното кралство.**

Българите и румънците трябва да получат разрешение за работа, ако желаят да работят в Обединеното кралство. При повечето професии, работодателят ще трябва да подаде документи за разрешително за работа. След като това разрешително бъде получено, вие можете да подадете документи за карта за работник от новоприетите страни. Незаконно е да работите в Обединеното кралство, без да имате въпросното разрешение. Въпросната карта важи само за категорията труд, за която е издадена. За следните категории труд се издава карта, без да е необходимо работникът да подава молба за Разрешение за работа:

- Оперативен наземен персонал на континентална авиолиния, базиран в летището
- "О пер" (Au pair)
- Домашни работници
- Правителствени служители в чужбина
- Дипломирани лекари, стоматолози и стажуващи общопрактикуващи лекари (GP)
- Частни прислужници
- Представители на чуждестранен вестник, новинарска агенция или медийна организация
- Отделни представители на чуждестранни фирми
- Учители и езикови помощници (по одобрени схеми за обмен)
- Чуждестранни квалифицирани медицински сестри (с наблюдение)

Работодателят ви може да подаде заявка за разрешително за работа на адрес: [www.ukba.homeoffice.gov.uk/workingintheuk/workpermits/applying/](http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/workingintheuk/workpermits/applying/). След като той получи разрешително за работа, вие можете да подадете заявка за карта за работник от новоприетите страни чрез формуляр BR3, който можете да намерите на : [www.ukba.homeoffice.gov.uk/workingintheuk/bulgariaromania/applying/](http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/workingintheuk/bulgariaromania/applying/) .

Високо квалифицирани служители може да бъдат освободени от изискването да се сдобият с разрешително за работа. Повече информация можете да откриете на горепосочения сайт.

## Намиране на работа в Обединеното кралство

Като гражданин на ЕС, вие можете да ползвате британските служби по заетостта със същите привилегии като гражданите на Обединеното кралство. В Англия тази служба е Jobcentre Plus. Тя има над 1 000 офиса, в които персоналът може да ви помогне да си намерите работа. Данните за връзка с местните офиси на Jobcentre Plus можете да намерите в телефонния указател под името "Jobcentre Plus" или в уебсайта на Jobcentre Plus на <http://www.jobcentreplus.gov.uk/> . Чрез уебсайта имате достъп и до базата данни с работни позиции на Jobcentre Plus.

Агенциите по заетостта и бюрата по труда са често използван начин за намиране на работа в Обединеното кралство, като често са специализирани по

различни видове работа. Можете да откриете техните адреси и телефони под "Employment Agencies" или "Personnel Consultants" в Жълтите страници (Yellow pages, <http://www.yell.com>). Данни за връзка с агенции можете да получите и от Конфедерацията за набиране и заетост *REC (Recruitment and Employment Confederation)* - представителна организация на агенциите за набиране на работна ръка в Обединеното кралство. Противозаконно е някоя агенция да ви начислява такса, за да ви намери работа, но имат право да ви таксуват за други услуги.

REC – Recruitment and Employment Confederation  
15 Welbeck Street  
LONDON  
W1G 9XT

Телефон: +44 (0) 7009 2100  
Факс: + 44 (0) 20 7935 4112  
Имейл: [info@rec.uk.com](mailto:info@rec.uk.com)  
Уебсайт: [www.rec.uk.com](http://www.rec.uk.com)

Местните и национални вестници са добър справочник за свободни работни места в Обединеното кралство. Уебсайтът *Fish for Jobs* (<http://fish4.co.uk/jobs/index.html>) е база данни с работни места, съдържаща обяви от множество местни вестници.

## Права на работещите

### Национална минимална заплата

Националната минимална заплата важи за повечето работници и посочва минималното почасово възнаграждение. Ако сте на възраст от 16 до 17 години, заплащането е £3.40 на час (£3.53 от 1 октомври, 2008 г.), а ако сте на възраст от 18 до 21 години включително, заплащането е £4.60 на час (£4.77 от 1 октомври 2008 г.), а ако сте на възраст 22 или повече години, заплащането е £5.52 на час (£5.73 от 1 октомври 2008 г.).

В зависимост от възрастта и обстоятелствата ви, възможно е да важат други тарифи. За повече информация и съвети, посетете уебсайта <http://www.dti.gov.uk/employment/pay/national-minimum-wage/index.html>

### Работно време

Установените норми за работното време ви дават право на:

- ограничение от средно 48 часа на седмица, но ако желаете, можете да решите да работите повече;
- ограничение от средно 8 часа седмично за всеки 24-часов период, ако работите нощна смяна;
- безплатни медицински прегледи, ако работите нощна смяна;
- 11 часа ненарушавана почивка между всеки два работни дни;
- почивен ден всяка седмица;
- 20-минутна почивка, ако работите по-дълго от шест часа;
- 4-седмичен годишен платен отпуск.

### Вашите права като работещи

Както работодателите, така и служителите носят специфични законови отговорности с цел осигуряване на безопасност и хигиена на труда.

Можете да намерите по-подробна информация за вашите права и задължения за безопасност и хигиена на труда в брошурата "Работа в Обединеното кралство: Вашите права: Ръководство за работещи: <http://www.tuc.org.uk/international/index.cfm?mins=288>

### **Членство в профсъюз**

Като работещ, вие можете да решите да се присъедините към профсъюз. Работодателят ви няма право да ви дискриминира въз основа на това, че сте член на профсъюз. Още информация можете да получите в Съвета на профсъюзите: [www.tuc.org](http://www.tuc.org)

### **Дискриминация на работното място**

В Обединеното кралство е незаконно да се проявява дискриминация срещу когото и да било на работното място въз основа на пол, раса, възраст, инвалидност, сексуална ориентация, религия или убеждения.

Повече информация за правата на работещите можете да намерите на уебсайта на ACAS на адрес <http://www.acas.org.uk/>.

## **Данъчно облагане и национална осигуровка**

### **Данък общ доход**

Когато започнете работа в Обединеното кралство, работодателят ви автоматично ще отчислява данък общ доход от приходите ви по схемата PAYE (Pay As You Earn, "Плащане при изработване"). Сумата зависи от положението ви (местен или чужд жител), както и от размера на прихода ви. Можете да получите личен допустим необлагаем доход в размер до £5,435 (2008/9 г.) годишно, преди да започнете да изплащате данък върху доходите си.

Всеки работещ в Обединеното кралство има данъчен код, който работодателят използва, за да определи в какъв размер да заплати данък от ваше име. Когато започнете работа в Обединеното кралство за пръв път, работодателят ви може да използва "спешен данъчен код", за да отчисли данъка от заплащането ви, докато Кралска служба "Доходи и митници" (*HM Revenue & Customs*) изчисли правилния ви данъчен код. Ако сте платили твърде висок данък, излишъкът ще ви бъде възстановен със заплащането, след като получите правилния данъчен код.

Ако напуснете работа, ще получите формуляр P45, който трябва да представите пред новия си работодател. От него той ще научи правилния данъчен код, за да отчислява правилно данъка от самото начало.

Работодателят ви ще ви осигури данъчен код, но в случай, че имате нужда да се свържете с данъчната дирекция, може да намерите допълнителна информация в Кралската служба "Доходи и митници".

### **Национална осигуровка**

Трябва да подадете молба за Номер на национална осигуровка (National Insurance number), щом започнете да работите или да ползвате издръжка в Обединеното кралство. Трябва да се свържете с местния офис на Jobcentre Plus, или ако живеете в Северна Ирландия - с местния офис на Social Security или Jobs & Benefits, за да си уговорите час за интервю за доказване на самоличността. За повече информация, свържете се с местния офис или вижте

Отдел за работа и пенсии (*Department for Work and Pensions*) на [http://www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/ni\\_number.asp](http://www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/ni_number.asp). Може да ви се даде временен Номер на национална осигуровка, докато ви бъде издаден истинския. От новите желаещи за Номер на национална осигуровка ще се изисква да присъстват на *Интервю за доказване на самоличността*. На интервюто ще ви бъдат задавани въпроси за миналото ви; носете всякакви официални документи със себе си, за да докажете самоличността си. Също така може да ви бъде поискано да попълните формуляр за искане на Номер на национална осигуровка. Можете да си уговорите среща за получаване на Номер на национална осигуровка и по телефона на номер 0845 6000643. Консултантът ще ви уведоми къде ще се състои интервюто.

Номерът на национална осигуровка е личен номер, чрез който се записват вашите вноски за Национална осигуровка, и който се използва като справочен номер в цялата система за социално осигуряване на Обединеното кралство. Работодателят ви ще се нуждае от Номера на националната ви осигуровка, за да отчислява правилния размер на данъци и вноски за Национална осигуровка. Като плащате вноски за Национална осигуровка, вие утвърждавате правото си да се ползвате с определени ползи от социалното осигуряване. Работодателят ви отчислява вноските за Национална осигуровка директно от заплатата ви. Сумата, която плащате, зависи от прихода ви, а ако печелите по-малко от £105 (2008/9 г.) на седмица, не дължите никакви вноски.